

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4201/22
21.9.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Сање Пејовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Душан И. Марковић, адвокат из Лазареваца, Краља Петра првог 30, против тужене Републике Србије-Министарство правде, коју заступа Државни правобранилац, Београд, Косовска 31, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 5507/20 од 01.06.2022. године, у седници одржаној 21.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 5507/20 од 01.06.2022. године у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 1.200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2022. године до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 5507/20 од 01.06.2022. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се одбија тужбени захтев тужиоца АА да се обавезе тужена Република Србија – Министарство правде да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од још 1.200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2022. године до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 5507/20 од 01.06.2022. године па се обавезује тужена да тужиоцу исплати трошкове поступка у износу од 167.725,00 динара у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 22.500,00 динара у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 5507/20 од 01.06.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 2.400.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2022. године до исплате.

Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавеже тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од још 480.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.06.2022. године до исплате, преко досуђеног износа, а до траженог износа од укупно 2.880.000,00 динара са припадајућом каматом, као неоснован.

Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 222.250,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је у ставу првом и трећем изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке, применом члана 386 и 402 ЗПП (“Сл. гласник РС”, бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба делимично основана.

У поступку који је претходио доношењу побијане одлуке нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности, док се у жалби тужене неосновано указује на то да је приликом доношења побијане одлуке учињена повреда поступка из тачке 12 наведене законске одредбе јер су дати разлози јасни, непротивречни, међусобно сагласни и у сагласности са изреком пресуде која је јасна и потпуна.

Према утврђеном чињеничном стању, 08.07.2018. године тужиоцу је одређено задржавање у трајању од 48 сати решењем МУП-а РС, Дирекција полиције, ПУ за Град Београд, ПС Лазаревац КУ 11036/18 од 08.07.2018. године, након чега му је решењем судије за претходни поступак Основног суда у Лазаревцу Кпп 99/18 од 10.07.2018. године одређен притвор од 30 дана на основу члана 498 ЗКП у вези члана 211 став 1 тачка 2 и 3 ЗПП, а због околности које указују да би окривљени боравком на слободи могао да утиче на сведоке односно понови кривично дело. Тужицу је притвор проудажаван решењима Основног суда у Лазаревцу на основу члана 211 став 1 тачка 3 ЗКП у вези члана 498 став 4 ЗКП и члана 216 ЗКП, да би решењем Основног суда у Лазаревцу К 277/18-Кв 4222/18 од 23.10.2018. године на основу члана 524 став 4 у вези става 1 и 3 ЗКП у вези члана 211 став 1 тачка 3 ЗКП био смештен у одговарајућу здравствену установу-Специјалну затворску болницу у Београду. Пресудом Основног суда у Лазаревцу К 61/19 од 04.03.2019. године, која је потврђена пресудом Вишег суда у Београду Кж1 349/19 од 17.09.2019. године тужилац је ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194 став 1 КЗ, а притвор му је

укинут правноснажним решењем Основног суда у Лазаревцу К 61/19 од 04.03.2019. године. Према извештају из КЕ од 17.07.2018. године тужилац није осуђивано лице.

Према наводима тужиоца, приликом боравка у ЦЗ-у је лоше третиран, како од стране службених лица тако и од стране затвореника, третирали су га као клошара и омаловажавали, а у притвору је радио најгоре послове сређивања соба, померања кревета и то је све утицало психички и физички на њега. Када је изашао из притвора да му није било мајке (која га није посећивала током боравка у притвору јер је поступак био у току), не би знао где би. Други људи су били радознали, питали су га о притвору и како је проводио време.

На основу утврђеног чињеничног стања, с позивом на члан 584 став 1 тачка 1 Закона о кривичном поступку, члан 200 став 1 Закона о облигационим односима, као и члан 211 став 1 тачка 2 и 3 Законика о кривичном поступку, првостепени суд је извео закључак да је тужбени захтев делимично основан. Тужиоцу је притвор одређен и продужаван из разлога који не указују на то да је он својим недозвољеним поступањем проузроковао лишење слободе, тужилац је правноснажно ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело које му је стављено на терет, па узимајући у обзир све околности од значаја за доношење одлуке, нарочито дужину трајања притвора од 240 дана, да тужилац није био раније осуђиван, његову животну доб у време притварања и затворске услове, применом члана 200 Закона о облигационим односима и вези са чланом 232 ЗПП, према становишту првостепеног суда правичан износ накнаде штете представља износ од 2.400.000,00 динара, о чему је одлуку донео у побијаном ставу првом изреке, док је преко тог износа у нежалбеном ставу другом изреке, тужбени захтев одбио.

Правилна је и у свему на закону заснована одлука првостепеног суда у делу става првог изреке, којим је тужиоцу на име претрпљених душевних болова због неоснованог лишења слободе, досуђена накнада у износу од 1.200.000,00 динара. Наиме, сагласно одредбама члана 200 ЗОО, имајући у виду утврђено чињенично стање, те степен повређеног добра, оправдано је, у конкретном случају, досуђивање накнаде за претрпљену повреду личног права у износу од 1.200.000,00 динара и правилност одлуке у том делу жалбеним наводима тужене се не доводи у сумњу.

Међутим, приликом одмеравања правичног износа накнаде који би тужиоцу припао за претрпљену повреду личног права, преко износа од 1.200.000,00 динара, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право, на шта се у жалби тужене основано указује утолико да је правична новчана накнада превисоко одмерена. Наиме, правична накнада нематеријалне штете не сме представљати репарацију, већ сатисфакцију ради успостављања физичке и емоционалне равнотеже оштећеног лица, о чему се мора водити рачуна приликом одмеравања правичне накнаде нематеријалне штете.

Ценећи све субјективне и објективне околности које утичу на природу, тежину и трајање душевних болова изазваних лишњем слободе, као што су дужина трајања лишења слободе, неизвесност у трајању лишења слободе и остале патње које је тужилац у вези са тим трпео, узевши у обзир природу кривичног дела које је тужиоцу стављено на терет и његов ранији живот и животну доб у време лишења слободе, као и

све друге околности из члана 200 став 2 Закона о облигационим односима, овај суд је као другостепени, становишта да у делу у коме је накнада штете тужиоцу досуђена у износу преко 1.200.000,00 динара до 2.400.000,00 динара, тужбени захтев није основан, због чега је првостепена пресуда преиначена, као у ставу другом изреке.

Цењени су и други наводи тужене који су истицани у жалби, али како нису од значаја и не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то нису посебно образлагани у смислу члана 396 став 1 ЗПП.

С обзиром на наведено преиначење, преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка и тужиоцу сразмерно успеху у спору припадају трошкови на име награде за ангажовање пуномоћника из реда адвоката и то за састав тужбе у износу од 11.250,00 динара, на име заступања на два одржана рочишта у износу од по 12.750,00 динара, као и на три неодржана рочишта у износу од по 7.125,00 динара, укупно 58.375,00 динара, што са таксом на тужбу и пресуду у износу од по 54.800,00 динара, чини укупан износ од 167.725,00 динара, одмерено према важећим АТ и ТТ у време пресуђења.

Из изложених разлога, применом члана 390 и 394 ЗПП одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке.

Суд је у ставу четвртном изреке, обавезао тужиоца да туженој плати трошкове вођења другостепеног поступка у износу од 22.500,00 динара применом члана 165 ЗПП, имајући у виду његов исход, а трошкови су обрачунати применом важеће АТ.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић